

ΜΑΝΩΛΗΣ ΔΡΑΚΑΚΗΣ**ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ 20/4/2023****Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:**

Μανώλης Δρακάκης λέγομαι. Γεννήθηκα στο Ηράκλειο της Κρήτης στο Καστέλι της Πεδιάδας εκεί που γίνεται το αεροδρόμιο σήμερα, από μία οικογένεια φτωχή μπορώ να πω. Δεν είχαμε περιουσία μεγάλη. Ο πατέρας μου γεωπόνος. Η μητέρα μου νοικοκυρά από πλούσια οικογένεια της Θεσσαλονίκης, αφού ο πατέρας της, ως Κρητικός είχε πάει, να στηρίξει τον Ελευθέριο Βενιζέλο κατά τον εθνικό διχασμό. Όταν κατέβηκε στην Κρήτη χώρισε από τους γονείς της, γιατί υπήρξε κάποιο θέμα, όχι πολιτικό, απλώς τα προβλήματα που υπάρχουν στα χωριά, και έτσι αποκληρώθηκε από τον παππού μου και άρα από την περιουσία του.

Ο πατέρας μου ήταν γεωπόνος. Μάλιστα έκανε μετεκπαίδευση στη Δενδροκομία στη Γαλλία το 1960.

Μετά πήγε στο Ισραήλ, στις ΗΠΑ στην Καλιφόρνια και αλλού πάντα με έξοδα του τότε υπουργείου Γεωργίας. Είχε επαγγελματική δραστηριότητα πολύ καλή.

Ήταν γεωπόνος αν και αυτός ήθελε να γίνει μηχανικός αλλά υπήρχε μηχανικός στην οικογένεια πάλι, άλλο παιδί, ο οποίος ήταν πολιτικός μηχανικός. Και για να χαριτολογήσω, έπρεπε να γίνει *ingenieur agronome* που λέγανε οι Γάλλοι τότε και εμείς οι τοπογράφοι, έχουμε στον πλήρη τίτλο το αγρονόμος τοπογράφος μηχανικός.

Αδέρφια, ήμασταν τρία. Εγώ γεννήθηκα μετά τον χαμό ενός μεγαλύτερου από εμένα παιδιού που στην αλισίβα, που κάνανε τότε και πλένανε οι γυναίκες, έπεσε το καζάνι με τη φωτιά και έπαθε εγκαύματα και πέθανε.

Είμαι ο τέταρτος στη σειρά. Το τρίτο χάθηκε.

Και μείναμε στο Ηράκλειο μέχρι την επιστροφή του πατέρα μου από τη Γαλλία το 1960.

Το '51 γεννημένος. Και το '61 ήρθαμε στην Αθήνα οικογενειακώς γιατί μετετέθη ο πατέρας μου. Δύσκολα χρόνια.

Πήγαίνα στο δημοτικό στο Παγκράτι. Στο 1^ο Πρότυπο 1^{ης} Εκπαιδευτικής Περιφέρειας Αθηνών απέναντι από το Άλσος.

Υπάρχει ακόμα και δίπλα είναι το 7^ο Γυμνάσιο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γυμνάσιο πού πήγατε;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Στο 7^ο Παγκρατίου. Και είμαι περήφανος να λέω ότι είχαμε τους καλύτερους καθηγητές στα μαθηματικά, στη φυσική, στα αρχαία όχι τόσο και η επιτυχία μεγάλη του γυμνασίου τότε, γιατί μεσολάβησε η Χούντα βέβαια και από λύκειο το κάνανε ξανά γυμνάσιο αλλά τελειώσαμε εκεί.

Είχαμε πρωτιά στη φυσικομαθηματική. Δεν ξέρω, το όνομα θα το πω. Δευτέρης Κυρούσης, πρόσφυγας από την Κωνσταντινούπολη. Στέλιος Αντωνάρκης πρωτιά

στην Ιατρική. Είναι ο υπ' αριθμ. δύο γενετιστής σήμερα παγκοσμίως. Και ένας Κώστας Γκούζιας, που ήταν ο τρίτος στη Σχολή Ναυπηγών που είχε τότε πρωτοϊδρυθεί, το 1969 και ήταν η πρώτη σχολή στη βαθμολογία στο ΕΜΠ.

Έδωσα και εγώ για ηλεκτρολόγος μηχανολόγος που ήθελα να μπω. Έδωσα και από ό,τι θυμάμαι, επειδή υπήρχαν κάποιες στομαχικές διαταραχές λόγω του άγχους, στα μαθήματα που ποντάριζα δεν πήγα καλά και μάλιστα γεωμετρία πήρα 7 στα 40. Έτσι, λοιπόν, η βαθμολογία δεν έφτανε και μπήκα στους τοπογράφους το 1969. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα αποτελέσματα τότε τα ρίχνανε από τα παράθυρα των εφημερίδων στα πρωτότυπα που βγάζανε αυτοί για να τυπωθεί η εφημερίδα με γράμματα τα οποία ήταν ανάγλυφα γιατί περνάγανε σε τύμπανα και τυπωνόντουσαν. Τα αποτελέσματα, λοιπόν, τα πήρα εγώ από τη «Βραδινή» που ήταν τότε του Αθανασιάδη, που ήταν κάπου στο κέντρο, ούτε θυμάμαι σε ποιο σημείο. Και περιμέναμε τα αποτελέσματα να πέσουν εξ ουρανού γιατί τα πετάγανε αυτοί που τυπώνανε, τα πετάγανε σε εμάς και τα μαζεύαμε.

Η οικονομική κατάσταση τότε της οικογένειας δεν ήταν καλή γιατί υπήρχε μόνο ένας μισθός. Η μεγάλη μου αδερφή σπούδαζε στην Αγγλική Φιλολογία και ο αδερφός μου είχε μπει πριν από μένα δύο χρόνια, τρία στην Αρχιτεκτονική της Θεσσαλονίκης. Δεν υπήρχε τότε δυνατότητα μεταγραφής, μετά οι εθνοσωτήρες της «Επανάστασης» αποφάσισαν αν υπήρχαν δύο παιδιά σε διαφορετικές πόλεις το ένα φέρνει το άλλο κοντά του και έτσι ο αδερφός μου γύρισε από τη Θεσσαλονίκη όταν μπήκα εγώ στο Πολυτεχνείο μετά από δύο χρόνια. Τέλος πάντων, ήταν τα έξοδα πολλά. Μικροαστική οικογένεια.

Ο πατέρας μου ήταν του γερο-Παπανδρέου, κεντρώος. Βενιζελικός επειδή το σχήμα ήταν αυτό. Μου άρεσε αυτό γιατί θυμάμαι είχα κάνει διαδήλωση σε ηλικία 12 – 13 ετών για την Κύπρο και θυμάμαι και τα συνθήματα. Είχα κάνει διαδήλωση και τη θυμάμαι εκεί στο Παγκράτι στην περιοχή του Χίλτον, είχαμε κάνει μία διαδήλωση και τα σύνθηματά ήταν για τον πρωθυπουργό της Τουρκίας «Ινονού Χανούμισσα», και για τον τότε Πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών, «Τζόνσον βγάλ' το φέσι». Ήταν τότε που με το κυπριακό ήταν όλοι ενωμένοι όχι αυτό που ακολούθησε μετά την πτώση της δικτατορίας και την εισβολή την Κύπρο.

Η μητέρα μου λόγω του ότι ήταν από αστική οικογένεια, πρέπει να σας πω ότι δεν είχε σπουδάσει αλλά είχε πάει στη Σχολή Καλαμαρί στη Θεσσαλονίκη που ήταν οι εσώκλειστες μαθήτριες, κόρες των καλών οικογένειων με πιάνο, γαλλικά.

Στη σχολή είχαν το γυμνάσιο που τελειώνανε και είχε απαραίτητα μαθήματα συν πιάνο, γαλλικά. Η μάνα μου ήξερε και εβραϊκά από τον συγχρωτισμό της με το εβραϊκό στοιχείο της Θεσσαλονίκης. Από αυτούς τους ανθρώπους ελάχιστοι επέστρεψαν μετά την κατοχή, σχεδόν κανείς.

Δεν είχε μόρφωση, πώς να πούμε, πανεπιστημιακή αλλά λόγω των γαλλικών...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είχε μια παιδεία.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

...είχε παιδεία γιατί διάβαζε κείμενα γαλλικά και προσπάθησε να τα κάνει και σε εμένα. Δεν τα κατάφερε. Εγώ ήμουν προσανατολισμένος αλλού. Η αδερφή μου και ο μεγαλύτερος αδερφός έχουν τέτοιες κατευθύνσεις και τώρα συγγράφουν και τέτοια πράγματα.

Δεν υπήρχε τότε η αίσθηση στα αρχικά χρόνια, του κόμματος, δηλαδή τι κόμμα; Δεν υπήρχαν κόμματα, εντάξει; Υπήρχαν όμως ορισμένες παρέες...

Ναι, την οποία εγώ την κατάλαβα στο 3^ο – 4^ο έτος πια. Ως τότε έκανα παρέα με τον Μίμη Ανδρουλάκη, τον Γιάννη Νυσταζάκη. Κάναμε παρέα εδώ και τον Σταύρο τον Καναβάκη, έναν άλλον που και αυτόν πρέπει να τον βρείτε, στην Κρήτη είναι.

Γιατί ήμασταν συμμαθητές με τον Σταύρο στο γυμνάσιο του Παγκρατίου, ας πούμε, και μετά γίναμε και συμφοιτητές. Αυτός είχε χάσει ένα χρόνο στις εισαγωγικές και ήταν φίλος με τον Ανδρουλάκη, γιατί και αυτός μαθηματικός ξεκίνησε και μετά ήρθε στους τοπογράφους. Και έτσι, πώς να πούμε, γινόταν μία παρέα.

Επίσης, είχα γνωστά παιδιά από την Πελοπόννησο θυμάμαι. Και κάναμε παρέα δηλαδή, πώς να πούμε; Σε μπουάτ πηγαίναμε μετά και τέτοια πράγματα. Και με τον Σύλλογο Κρητών Φοιτητών μετά έμπλεξα. Ως Κρητικός, σωβινισμός, η Κρήτη πάνω από όλα, με τον Βασίλη τον Πεντάρη, αν έχετε ακούσει το όνομα.

Ήταν ο πρώτος πρόεδρος του τοπικού συλλόγου, την συγγραφέα την Καρυστιάνη. Αυτή ήταν μετά τον Πεντάρη. Δηλαδή ο Πεντάρης είναι που έφτιαξε τον Σύλλογο των Κρητών Φοιτητών, ανακατεύτηκε στον αγώνα εναντίον της Χούντας. Τον «περιποιηθήκανε» και αυτόν σε πολλές διαδηλώσεις που κάνανε, κάναμε κιόλας πια, γιατί είχε πια είχε γίνει της μόδας.

Οι πρώτες βόλτες με τη γυναίκα μου το 1973, την πήγαινα, την έπαιρνα από τη σχολή που σπούδαζε, στη ΔΙΔΑΚΤΑ πήγαινε, που είναι εκεί το Athénée τώρα και πηγαίναμε στο Μουσείο που γινόntonταν οι διαδηλώσεις. Την πήγαινα με τα πόδια βέβαια όλα αυτά γιατί το τρόλεϊ στοίχιζε τότε μισή δραχμή και δεν υπήρχαν.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Στη σχολή πηγαίνατε.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Στη σχολή ήμουν τακτικός.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Καθημερινά;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Καθημερινά. Ήταν αδιανόητο να μην δεν πάμε. Και πρωί και απόγευμα.

Πέραν των γενικότερων προβλημάτων στους νέους, δηλαδή που δεν μπορούσαν να εκφραστούν, δεν μπορούσαν το ένα, το άλλο, εμένα δεν μπόρεσε να με καταπιέσει η Χούντα. Γιατί; Γιατί ένιωθα ελεύθερος. Δηλαδή ό,τι ήθελα έκανα. Σε μία μικρή κλίμακα.

Δεν ξέρω αν έχει ενδιαφέρον. Επειδή ήμουν Πρόεδρος των Μηχανικών του Δημοσίου επί Ανδρέα Παπανδρέου, είχα κάνει τοιχοκόλληση, αφισοκόλληση στο Μέγαρο Μαξίμου μαζί με έναν συνάδελφο ο οποίος κινείτο τότε στον χώρο της Αριστεράς, τα ονόματα τα λέω, Παναγιώτης Κατίκας. Είχαμε πάει και κολλήσαμε το ψήφισμά μας στην πόρτα του Μαξίμου μέσα από αστυνομικό κλοιό. Αυτή ήταν η πράξη αντίστασης. Και μετά κάποιο ξύλο που είχα φάει από τα ΜΑΤ έξω από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων. Δηλαδή αργότερα είχα...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Πολιτικοποιηθήκατε.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, πολιτικοποιήθηκα. Δεν μπορώ να πω ότι έλεγα ότι ψηφίζω, ας πούμε, ΚΚΕ. Στον χώρο της Αριστεράς ήμουν και παρά το γεγονός της διαγραφής για να μπορέσουμε να συζητήσουμε.

Ό,τι γινόταν σε όλο το Πολυτεχνείο, γινόταν φοιτητικές εκλογές στους συλλόγους. Έξι σύλλογοι ήταν, τότε έξι ειδικότητες, ήταν Ηλεκτρολόγοι Μηχανολόγοι μαζί, Χημικοί, Μεταλλειολόγοι, Πολιτικοί, Αρχιτέκτονες, Τοπογράφοι, έτσι;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και αποφασίζετε να κατέβετε υποψήφιος.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Υποψήφιος. Εκεί, λοιπόν...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γιατί;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Γιατί. Γιατί ήθελα να στηριχθεί το αίτημα της πενταετίας. Οι σχέσεις μου με τον καθηγητή της Αστρονομίας που ήταν και Κοσμήτορας, ο κ. Αργυράκος, ήταν εξαιρετικές γιατί μου άρεσε πολύ να ασχολούμαι με μηχανήματα. Και κάναμε τις μετρήσεις με αυτά, τα αστρονομικά όργανα που είχαμε. Πώς να πούμε; Και είχα δραστηριότητα σε αυτόν τον τομέα.

Και η υπόσχεσή του ήταν ως Κοσμήτωρ όταν είδε ότι είχε αρχίσει το γενικότερο κλίμα εναντίον της Χούντας, οι πρώτες κινήσεις ήταν, για όσους γνωρίζουν, η κινητοποίηση των εργατών στην Πάχη των Μεγάρων, που τότε θα την κατακλύζανε με, κάτι θα γινόταν, κάποια έργα. Δεν μπορώ να θυμάμαι. Δεν βοηθάει και η ηλικία πια.

Και εκεί, λοιπόν, είχαν αρχίσει να έρχονται οι πρώτοι εργάτες σε διαδηλώσεις στο κέντρο της Αθήνας. Εκεί δεν πήγαινα βέβαια γιατί ήμουν μέσα στο πανεπιστήμιο, στο Πολυτεχνείο. Αλλά μετά αυτό υπήρχε μία ώσμωση και υπήρχαν διεκδικήσεις.

Τότε «Αντιβασιλέας» ήταν ο στρατηγός Ζωιτάκης που «έλαβε πολύ σοβαρά τον ρόλο του» και τον ξεπέταξαν μετά, ο Μαρκεζίνης ως Πρωθυπουργός του Παπαδόπουλου και μετά του Ιωαννίδη, κάτι είχε αρχίσει να κινείται. Έχω

προσπαθήσει να τα ξεχάσω πια. Όλα αυτά. Έδειχνε ότι μπορούσε να κερδηθεί κάτι και στον Σύλλογο των Τοπογράφων.

Την ημέρα των εκλογών, λοιπόν, ναι, κατά τα συνηθισμένα υπήρχαν φοιτητές οι οποίοι πλησίαζαν στα κάγκελα και λέγανε συνθήματα διάφορα. Δεν θυμάμαι τι συγκεκριμένα. Ήταν κάποια που είχαν σχέση με την οικονομική κατάσταση των αστυνομικών. Εμείς ήμασταν οι προνομιούχοι, θα γινόμασταν οι προνομιούχοι οι μηχανικοί. Τόσο μας έκοβε τότε, τόσα πιστεύαμε. Και υπήρχε και εκεί η ορμή της νεολαίας.

Εκεί, λοιπόν, κάποιος ξεκίνησε, τώρα μπορεί να ήταν και προβοκάτορες, γιατί μετά και στα επεισόδια του Πολυτεχνείου οι πλέον φανατικοί ήταν κάτι μαλλιάδες, θηρία, με ξύλα, τους οποίους εμείς δεν τους γνωρίζαμε, οι οποίοι ήταν εσατζήδες όπως αργότερα αποδείχτηκε.

Μπορεί, λοιπόν, τότε στα πλαίσια προσπάθειας ελέγχου της κατάστασης, να γίνει φασαρία. Ίσως δεν θέλανε για να κάνουν τις εκλογές. Δεν ξέρω. Πεταχτήκανε μερικά νεράντζια. Όχι ξυραφάκια και τέτοια, νεράντζια.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Προς τους αστυνομικούς.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Προς τους αστυνομικούς. Μετά από αυτό, ο Χριστολουκάς, αν θυμάμαι καλά το όνομα του Αστυνομικού Διευθυντή, διέταξε να γίνει μία σάρωση του Πολυτεχνείου, να αδειάσει το Πολυτεχνείο για να βγει μετά με την ντουντούκα και να μας πει «Τώρα μπορείτε να επιστρέψετε και να ψηφίσετε ελεύθερα».

Οι θέσεις τους ήταν πιθανόν και η είσοδος της αστυνομίας να έγινε για να απομακρυνθούν οι φοιτητές οι οποίοι ήταν γύρω από τα εκλογικά τμήματα σε κάθε σχολή. Γινόταν οι εκλογές, αν θυμάμαι καλά, στο κτίριο των Μηχανολόγων, όχι από την Πατησίων, το οποίο είναι το τελευταίο στην αντίθετη πλευρά. Εκεί, λοιπόν, στις εγκαταστάσεις αυτές υπήρχαν τα εκλογικά τμήματα και υπήρχαν έτοιμες κάλπες τις οποίες είχαν αποφασίσει ποιοι θα εκλεγούν. Ποιος το είχε αποφασίσει; Ο Στρατιωτικός Επίτροπος που λεγόταν Μητρογιάννης, κάπως έτσι, ο οποίος έκανε, πώς να πούμε, το αφεντικό και ήταν στην ουσία ο εκπρόσωπος της χούντας στο ΕΜΠ

Παρά τις προσπάθειες ορισμένων καθηγητών όπως ο Παναγιωτουνάκος και ο Αργυράκος, ο Γιώργος ο Βέης. Υπήρχαν καθηγητές που ήταν εναντίον. Όπως ο Παντελίδης, μαθηματικά. Υπήρχαν, λοιπόν, καθηγητές οι οποίοι ήταν αντίθετοι στη Χούντα.

Αυτοί, λοιπόν, ήταν, πώς να πούμε, το αποκούμπι μας. Πιστεύαμε ότι θα μας βοηθήσουν. Ένας εξ αυτών ήταν και ο Αργυράκος ο οποίος παρόλο που ήταν τοποθετημένος πολύ πιο δεξιά, αυτός μας είχε υποσχεθεί την πενταετία. Για να γίνει, λοιπόν, η πενταετία κατέβηκα και εγώ υποψήφιος.

Την ημέρα, λοιπόν, που έγινε η φασαρία αυτή διέρρευσαν, μοίρασαν χαρτιά από τη ΔΕΣΕΜΠ, που η ΔΕΣΕΜΠ ήταν η Διοικούσα Επιτροπή Συλλόγων Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, δηλαδή οι διορισμένοι από τη Χούντα φοιτητές στους

φοιτητικούς συλλόγους, μοίρασαν ποιους πρέπει να ψηφίσουμε. Τόσο μυαλό είχαν, σε ανθρώπους που ήταν ήδη ξεσηκωμένοι να πούνε: ψηφίστε τον Δρακάκη ή μην ψηφίσετε τον Αλαβάνο, μην ψηφίσετε τους άλλους που θεωρήσανε ότι δεν είχαν ακόμα στρατευτεί. Και έτσι έγινε η εκλογή.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εκεί ήταν το όνομά σας;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Το όνομά μου ήταν σε αυτούς που ήθελαν να ψηφιστούν από τη ΔΕΣΕΜΠ.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ποιος το έβαλε εκεί πέρα;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Πού να ξέρουμε; Ήταν, μπορεί, λέω, ο Τσέλαλης ένας που ήταν, να το είχε βάλει.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ο Τσέβελης τι ήταν; Φοιτητής;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Φοιτητής, ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Διορισμένος.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Φοιτητής, ο διορισμένος πρόεδρος που τον αντικατέστησε μετά ο Γιάννης ο Αλαβάνος. Εκεί, λοιπόν...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Δεν σας είχαν ενημερώσει ότι θα μπει το όνομά σας;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Όχι φυσικά. Δεν το ήξερα. Εκεί το μάθαμε. Όταν το έμαθα, άρχισα και εγώ να γράφω και να φωνάζω έξω από το εκλογικό τμήμα «Δεν θέλω να με ψηφίσετε. Μην με ψηφίσετε». Μετά εκείνη την ώρα μπαίνει η αστυνομία για να κάνει το cleansing και γίνεται με βίαιο τρόπο σαν έμβολο που κινείται και καθάριζε τους εσωτερικούς δρυμούς του Ιδρύματος σαν σκούπα. Όταν λέμε σκούπα, σκούπα ηλεκτρική. Δηλαδή δεν άφηνε άνθρωπο όρθιο.

Και έμεινα κολλημένος σε έναν τοίχο. Πέρασαν οι αστυφύλακες και μετά έρχεται ο Χριστολουκάς με τη ντουντούκα, ο Αστυνομικός Διευθυντής, και φώναζε, λέει «Ελάτε τώρα να ψηφίσετε». Μετά από τρεις – τέσσερις ώρες που είχανε πάει και είχανε μοιράσει στις κάλπες και όλα αυτά.

Γίνονται, λοιπόν, οι εκλογές αλλά ειδικά στους Τοπογράφους και στους Χημικούς Μηχανικούς εξελέγησαν αυτοί που ήθελε ο κόσμος. Και μεταξύ αυτών ήταν δυο δίδυμοι αδερφοί. Το όνομα τους τώρα δεν τους θυμούμαι.

Και μετά έγιναν οι εκλογές. Είναι λίγο χαμένο στο μυαλό μου γιατί ήταν έντονες οι στιγμές εκεί. Αλλά θυμάμαι ότι ο Νίκος ο Ρεβελάκης και εγώ κάτσαμε έξω από το εκλογικό τμήμα που ήταν των Τοπογράφων και διαφυλάχθηκε, πώς να πούμε, η κάλπη που ήταν ήδη μέσα. Γιατί φοβήθηκαν αυτοί που την φέρανε, είχε

γίνει μία κόντρα με τον Ρεβελάκη ο οποίος είχε βάλει τα στήθη του μπροστά δηλαδή.

Η χαρά που είχαμε ότι είχαμε καταφέρει να βγάλουμε συμβούλια στις δύο σχολές, αλλά για τους Τοπογράφους μιλάω, που ήταν ανεξάρτητα από τους προταθέντες από τη Χούντα ήταν τεράστια. Δηλαδή και η προσωπική ευγένεια ορισμένων εξ αυτών, να μην πω ποιανού, αλλά η προσωπική δηλαδή ευγένεια που έβλεπες με ένα χαμηλό τόνο.

Και στους Χημικούς Μηχανικούς υπήρχε, σας θυμίζω, η κα Δαμανάκη και η κα Μοροπούλου.

Αυτοί, λοιπόν, ήταν, πώς να πούμε, ήταν χαρά μας να τους ακούμε να μιλάνε. Τον Νίκο τον Ρεβελάκη που επίσης είχε λέγειν, μάζευε τους Κρητικούς εκεί και γινόταν πανηγύρι κάθε φορά που μιλάγαμε. Μιλάμε τώρα στις παρέες εκεί. Δηλαδή γινότουσαν τα μαθήματα, κάναμε εμείς συναντήσεις, μέσα στο Πολυτεχνείο ό,τι γινόταν.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Το γεγονός ότι ήσασταν νόμιμα εκλεγμένοι σας έδινε μία αυτοπεποίθηση;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Μα ναι, αυτό το πράγμα ήταν, ιδιαίτερα για αυτούς που ήταν εκλεγμένοι. Παρόλο που φάγανε μετά τη σφαλιάρα που τους πήρανε στρατό. Όποιος είχε εκλεγεί και όποιος είχε δραστηριότητα, στρατεύτηκαν τότε.

Και δεν ήταν λίγο να ξέρεις ότι το όνειρό σου, που ήταν να σπουδάξεις και οι συνθήκες τότε, το έχω ξαναπεί, ήταν ότι εμείς είμαστε και κανείς άλλος. Και να σου λένε: όχι, έλα εδώ. Ο Σφαέλλος Πώς λεγόταν ένας αστυνόμος που ήταν εκεί του σπουδαστικού. Να σε περιποιείται Τρίτη, Πέμπτη, Σάββατο.

Τα παιδιά πώς αντέξανε, δηλαδή βγάζω το καπέλο. Ορισμένους εξ αυτών, όπως σας είπα πριν, τον Νίκο τον Ρεβελάκη, χρησιμοποίησαν και ναρκωτικά για να τους διαλύσουν ψυχολογικά.

Αυτό το πράγμα, λοιπόν γινόταν, γιατί είχαν αρχίσει τα επεισόδια. Ο Σύλλογος Κρητών Φοιτητών με την Καρυστιάνη και τον Βασίλη τον Πένταρη που είπα πριν, είχαν πολύ έντονη η δράση. Εκεί είχαν αρχίσει το «Μεγάλο μας Τσίρκο», τα τραγούδια στην μπουάτ του Μαρκόπουλου.

Αυτά, λοιπόν, ήταν η ασφάλεια να χρησιμοποιεί ναρκωτικά και κάθε είδους βία. Εμείς είχαμε αυτά που μας ανέβαζαν και τόνιζαν ότι: ρε παιδιά, κάτι καλό πάει να γίνει, που ήταν η επιθυμία για πτώση της Χούντας.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε υπήρχε μία ευφορία.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Τέλεια. Ιδιαίτερα σε εμάς που δεν ήμασταν στρατευμένοι ή δεν είχαμε, πώς να πούμε, προβλήματα. Μπορεί να μην είχαμε συγγενείς οι οποίοι, μιλάω όχι για εμένα αλλά και για τους υπολοίπους, οι οποίοι υπέφεραν είτε σε κάποια εξορία, είτε κάτι άλλο. Δηλαδή αυτό που είπα κάποια στιγμή, ότι εγώ δεν ένιωσα στη

Χούντα καταπίεση, εκείνες τις ημέρες, εκείνους τους μήνες, εκείνη την περίοδο ήταν, πώς να πούμε, ήταν στον απόλυτο βαθμό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Φόβο όταν άρχισαν να τους στρατεύουν τους συμφοιτητές σας αισθανθήκατε;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Όχι, όχι. Γιατί, θα πω ένα γεγονός που αμφισβητείται. Εγώ όταν έγινε η είσοδος, πριν γίνει η είσοδος του στρατού και της αστυνομίας, εκεί ήταν ανάκατα τα πράγματα, υπήρξε ένα νοσοκομειακό που είχε έρθει στην είσοδο και το άφηνε ο κόσμος να περάσει στην είσοδο του Πολυτεχνείου νομίζοντας ότι θα παρείχε βοήθεια σε κάποιον τραυματία ή κάτι τέτοιο. Ναι. Ανοίξαν οι πόρτες και βγήκαν και πετάγανε δακρυγόνα.

Όταν άρχισε αυτό το πράγμα, λοιπόν, εγώ έπρεπε να φύγω από εκεί, να πάω στο Παγκράτι στο σπίτι από το Πολυτεχνείο. Ήταν πρόβλημα και προτίμησα να πάω στο σπίτι της αδερφής μου η οποία ήταν στον Άγιο Δημήτριο των Αμπελοκήπων.

Η απόσταση από το Πολυτεχνείο ίσα με το σπίτι της αδερφής μου στον Άγιο Δημήτριο, με τα τροchioδεικτικά να βάλουν από τα μία M113, ήταν κάτι στρατιωτικά οχήματα μεταφοράς προσωπικού, που δεν είχαν μέσα στρατιώτες. Ήταν αστυνομικοί μέσα εκεί. Στην Αλεξάνδρας έβλεπες επάνω ένα ποτάμι με τα τροchioδεικτικά και με τις σφαίρες από πάνω. Η διαδρομή μου δηλαδή εκεί, δεν θυμάμαι, δεν ήμουν ιδιαίτερα αθλητικός τύπος ποτέ στη ζωή μου, αλλά πρέπει να το έκανα σε λιγότερο από 10 λεπτά.

Έμαθα, λοιπόν, γιατί ήθελα να το πω αυτό για το ρόλο του στρατού, είχαν πάει καταδρομείς ή πεζοναύτες, ένα ειδικό σώμα, τέλος πάντων, από την πλευρά της Στουρνάρη, που ανοίξαν την πόρτα. Δεν είμαι, αυτόπτης μάρτυρας, αλλά άκουσα από παιδιά που ήταν τότε στην περιοχή εκεί, γιατί σας είπα εγώ είχα φτάσει Αμπελοκήπους. Και εκεί σταμάτησα γιατί μπορεί στη Μεσογειών κάτι άλλο να συνέβαινε γιατί πηγαίνανε οι τραυματίες εκεί και όποιος πήγαινε τραυματίας τον «περιποιούντο» και στο νοσοκομείο μέσα. Και μετά πηγαίνανε στους γιατρούς.

Εκεί, λοιπόν, στην είσοδο της Στουρνάρη είχαν φτιάξει, αν είναι αλήθεια, έτσι μου το έχουν πει και δεν έχει διαψευστεί από κανέναν, έναν διάδρομο οι στρατιώτες. Και ήταν ένας λοχαγός καταδρομών ή κάτι τέτοιο. Και από εκείνον τον διάδρομο, λοιπόν, όποιο παιδί έβγαινε ήταν ασφαλές, με ποια έννοια; Ότι δεν τον συλλάβανε. Παραπέρα υπήρχαν ομάδες αστυνομικών που φροντίζανε διάφορα.

Αυτά τα γεγονότα, λοιπόν, οδηγούν πια σε μία, πώς να πούμε, ωριμότητα όλων. Και των στρατευμένων πολιτικά και των ουδέτερων και επίσης το ότι γεννήθηκαν διάφορα ρεύματα στην Αριστερά. Εγώ ως μη ανήκων οργανικά, παρατήρησα γεγονότα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Γιατί διαγραφθήκατε;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Διαγράφηκα γιατί το όνειρό μας ήταν η πενταετία. Και είχαμε την υπόσχεση από τον Κοσμήτορα τον Αργυράκο, που σας είπα τον ρόλο του στις εκλογές.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Έκανε πόρτα, ναι.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Έκανε πόρτα. Και λέω αυτόν πρέπει να τον στηρίξω. Υπήρξε όμως η προσπάθεια της ΚΝΕ να ποδηγετήσει το σύμπαν. Παγία τακτική από τον καιρό του ΕΑΜ-ΕΛΑΣ, πάντοτε. Αναθεωρητές δεν υπήρχαν τότε. Ήταν όλοι πάνω τα χεράκια, κάτω τα χεράκια. Και στο πάνω τα χεράκια, κάτω τα χεράκια ήταν να γίνει και ψηφοφορία για συνέχιση αποχής. Γιατί μετά τα γεγονότα, για αυτό λέω πρέπει να ήταν μετά τα γεγονότα. Ή πριν και δημιουργήθηκαν τα γεγονότα;

Εκεί, λοιπόν, τι συνέβαινε; Υπήρξε μία πρόταση από την πλευρά του καθηγητή, αυτού του Κοσμήτορα, να γίνει, να οριστικοποιηθεί η πενταετία, η οποία πραγματικά και μετά τη μεταπολίτευση η πρώτη πράξη που έγινε ήταν ότι έγινε πενταετία στους Τοπογράφους.

Στη συζήτηση που γινόταν ήταν και ένας συνάδελφος, μου διαφεύγει το όνομά του, ψηλός, από την Καισαριανή. Το θυμάμαι γιατί Παγκράτι εγώ, Καισαριανή, ήμασταν και κάναμε και παρέα δηλαδή. Γιάννης, το επίθετο δεν θυμάμαι.

Εκεί, λοιπόν, σηκώθηκε και λέει ότι όποιος είναι κατά της εποχής να διαγραφεί γιατί δεν τον θέλουμε. Εμείς θέλουμε να κάνουμε την αποχή. Αυτός δεν ήταν από τα στελέχη, ας πούμε, ούτε καθοδηγητής αν ήταν, που δεν υπήρχε περίπτωση να το ξέρουμε, ούτε όμως και ήταν από τους φανατικούς που είχαν, όπως αυτούς που έχω προαναφέρει, που ξέραμε ότι ήταν, πώς να πούμε, η ηγεσία. Λέγαμε η Ηγεσία του Φοιτητικού Κινήματος.

Γίνεται, λοιπόν, ψηφοφορία. Ψηφίζουν σηκώνοντας τα χέρια τους όλοι. Θυμάμαι ότι ήταν στο κτίριο Γκίνη, στο αμφιθέατρο ήταν η συνέλευση. Τα χάλια του ήταν και τότε, όπως είναι και τώρα αλλά, εν πάση περιπτώσει, ήταν πιο καινούργια τα καθίσματα.

Και όποιοι είχαν αντίρρηση, μεταξύ των οποίων και εγώ που είπα να μην γίνει η αποχή τώρα, αλλά να υλοποιηθεί αυτή αν δεν περάσει η πενταετία, θα διαγράφονται. Από ό,τι θυμάμαι, τελικά διέγραψαν εμένα και κάποιον άλλο ή μπορεί... Ούτε θυμούμαι τι ήταν. Και αυτά έχουν γραφτεί στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ μετά πια όταν έγινε και η Μεταπολίτευση.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Είναι απόρριψη να σας διαγράψει ο Σύλλογος.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, και; Κάνανε λάθη. Να πω και ένα άλλο λάθος που έκανε ο χώρος της Αριστεράς τότε; Και ίσως και για αυτό να στράφηκα εγώ μετά και έγινα αυτό που λέει ο Τσώρτσιλ, μπήκα στον χώρο της Νέας Δημοκρατίας. Ποιο ήταν; Κοίταξε, σταματάει το μυαλό. Ήταν πιασάρικο αυτό.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Άλλο ένα λάθος που έκανε η Αριστερά.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, το λάθος που έκανε η Αριστερά. Το ξέρετε ότι, και είναι και αυτό αποδεδειγμένο, ότι Παρασκευή μπήκε ο στρατός μέσα και καθάριζε και έκανε στο Πολυτεχνείο.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

16 προς 17 Νοεμβρίου.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, ναι, την Τετάρτη είχε αποφασίσει η ΚΝΕ, Αντι-ΕΦΕΕ τη λέγανε τότε, είχε αποφασίσει να αδειάσει το Πολυτεχνείο. Και βρέθηκαν οι αριστεριστές...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οι πιο αριστεροί από την ΚΝΕ.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, ναι, οι ανένταχτοι της Αριστεράς, οι οποίοι είπαν τι; Τι λέτε, ρε; Θα αφήσουμε τον χώρο; Πρώτη φορά γίνεται αυτό το πράγμα. Δεν ήταν λάθος της Αντι-ΕΦΕΕ τότε;

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μετά προσχώρησε όμως.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Η επανάσταση δεν μπορεί να γίνει χωρίς εμάς, για αυτό προσχώρησαν. Θέλω να πω ότι αυτοί που με διέγραψαν ήταν, πώς να πούμε, με κομματικές παρωπίδες.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

14 Νοέμβρη που ξεκινάει η κατάληψη.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εσείς πού στέκεστε;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Πήγαινα μέσα, έμπαινα μέσα.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Το πρωί.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και το βράδυ γυρίζατε σπίτι;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Και το βράδυ γύριζα σπίτι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε ήσασταν ημερήσιος καταληψίας.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Δεν ήμουν τώρα καταληψίας. Φέρναμε φαγητά σαπούνια κ.λπ. και κατ'αρχήν πήγαινα με τη γυναίκα μου.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Ήσασταν παντρεμένος; Όχι.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Όχι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Οπότε, πηγαίνετε στο Πολυτεχνείο. Πείτε μας λίγο τη δική σας παρουσία.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ναι, τι έκανα εκεί.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Και τι βλέπατε.

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ό,τι δουλειά, γύριζα γύρω – γύρω. Πανηγύρι, πανηγύρι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Τι πανηγύρι;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Ο κόσμος, οι αυτοί να κουβαλούν τρόφιμα, φάρμακα. Κάποια στιγμή θυμάμαι πως βρέθηκα να μεταφέρω φάρμακα μέσα, ούτε που θυμάμαι.

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Μουσική;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Καλά, είχε μεγάφωνα και τέτοια, είχε αρχίσει η μετάδοση ραδιοφωνικά ή μετά άρχισε; Μία – δύο ημέρες μετά. Αλλά για να ακούσεις στο ραδιόφωνο έπρεπε να έχεις τρανζιστοράκι και στο τρανζιστοράκι δεν ήταν εύκολο να πιάσεις τη συχνότητα γιατί πέφτανε τα ραδιοκύματα του στρατού επάνω και τα χαλάγανε.

Έπρεπε να πάω στο Παγκράτι σε ειδικό μέρος στην Πλατεία Βαρνάβα, τη γνωστή πλατεία σήμερα, εκεί έμενα, στο κέντρο της Πλατείας Βαρνάβα που σε μία γωνιά έπιανε το τρανζιστοράκι τον σταθμό του Πολυτεχνείου. Ναι αλλά αν δεν το είχες αυτό...

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Εννοώ στο Πολυτεχνείο είχε μουσική;

Κος ΔΡΑΚΑΚΗΣ:

Στο Πολυτεχνείο είχαν μουσικές. Ένα πανηγύρι ήταν. Δεν συγκράτησα ποτέ μου τέτοια ζωντάνια. Δεν έτυχε τέτοια ζωντάνια να ξαναδώ. Και είμαι 73, 72 χρονών τώρα. Τέτοια ζωντάνια.
